

W poniedziałek 25.10.10r. o godz. 11.00 rozpoczęła się "Debata młodzieżowa - Pogranicze kultur.". Z jej inicjatywą wyszedł Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II, a dokładniej organizatorzy projektu "Radzyń - Europa, Europa - Radzyń"-, czyli Nieformalna Grupa Radzyń Europejski wraz z koordynatorem mgr inż. Marcinem Frączkiem.

W sali kinowej Oranżerii Zespołu Pałacowo- Parkowego powitał nas Dyrektor ZSP mgr inż. Zdzisław Janus, a oficjalnego otwarcia dokonała Wicedyrektor dr Grażyna Dzida.

Szanowni Państwo, Drodzy Uczniowie. Każdy z nas ma miejsca, w które wracamy z prawdziwą radością, za którymi tęsknimy, takim miejscem jest na pewno „mała ojczyzna”

Czym jest „Mała Ojczyzna”?

Prof. Leszek Kołakowski filozof, pisarz małą ojczyznę określił następująco: „To miasto, czy wieś w której się urodziliśmy, to środek świata. To przestrzeń niewielka, w której się obracamy – nasze domy, ulice, cmentarze, kościoły, to przestrzeń niewielka wielkim wysiłkiem ludzkim zabudowana, przez wojny niszczone i odbudowywana, to centrum świata”.

Odpowiedzią na to pytanie jest też fragment wiersza „Oblicze ojczyzny” (T. Różewicz)

*„Ojczyzna to kraj dzieciństwa
miejsce urodzenia
to jest ta mała najbliższa
ojczyzna
miasto miasteczko wieś
ulica dom podwórko
pierwsza miłość
las na horyzoncie
groby...”*

To zarówno historia, jak i przekazywane z pokolenia na pokolenie zwyczaje, opowieści, podania i legendy, które tak pięknie opisali uczniowie biorący udział w konkursie literackim „Legends Południowego Podlasia”, to również charakterystyczne krajobrazy, zabytki które widnieją na pracach plastycznych przygotowanych w ramach konkursu, a które możemy podziwiać oglądając przygotowaną wystawę.

Jak ocalić własną kulturę, ocalić dziedzictwo regionu?

Pytanie to jest szczególnie istotne obecnie, w dobie budowania integracji europejskiej. Na to pytanie znają odpowiedź entuzjaści skupieni w nieformalnej grupie „Radzyń Europejski” realizującej projekt „Radzyń – Europa, Europa – Radzyń” doskonale wiedzą, jak zakorzeniać się we własnej tradycji, jak rozwijać i kultywować to, co najdroższe. Wspólnym wysiłkiem realizują zdania, których nadrzędnym celem jest ocalić od zapomnienia dziedzictwo regionu i promować Ziemię Radzyńską. Dziękujemy Wszystkim tu obecnym za dotychczasową wspólną pracę nad realizacją projektu i zapraszamy do udziału w kolejnych przedsięwzięciach.

Krótkiemu wprowadzeniu towarzyszył także utwór zaprezentowany przez Dominikę Wysokińską, pt. "Pytasz mnie". Potem mieliśmy okazję wysłuchać bardzo ciekawych referatów. Jako pierwszy efektami swych dociekań podzielił się z nami dr Paweł Nowak- wykładowca UMCS. Wygłosił mowę pt. "Alfabet komunikacji", której mottem stały się słowa Edwarda Twitchella: "Kultura jest komunikacją". Przedstawił w niej i ciekawie omówił m.in.10 cech komunikacji.

Później referat "Południowe Podlasie. Pogranicze kultur." wygłosiła mgr Jolanta Bilskapolonistka z ZSP, w którym przedstawiła historię kultury, odmian języka, zróżnicowania religijnego oraz przykłady dialektu oraz dawnej mowy tytułowego regionu. Dowiedzieliśmy się m.in., że niegdyś obszar ten znajdował się na pograniczu dialektów: małopolskiego i mazowieckiego, był zamieszkiwany przez ludność bardzo zróżnicowaną pod względem religijnym. Poznaliśmy także legendę o kamieniu w lesie w Branicy Suchowolskiej związaną z Leszkiem Czarnym.

Kolejnym, a za razem ostatnim mówcą był pan Zbigniew Smółko - nauczyciel historii, dziennikarz "Słowa Podlasie" i "Grota", który zajął się problemem "Sacrum Południowego Podlasia". Głównym tematem jego wypowiedzi był Wohyń i jego okolice, m.in. Radzyń Podlaski.

Stwierdził np.:

" Do XX wieku Polska była cudownym organizmem wielokulturowym (..)- teraz wszystko musi być na jedno kopyto"

"Jeszcze Wohyń czy Radzyń to jest środek świata, ale Kostomłoty to już daleko od szosy"

Następnym punktem "przedsięwzięcia" była debata na temat regionu w której udział wzięli: zadający pytania uczniowie i odpowiadający na nie przedstawiciele władz miasta, szkolnictwa, dyrektor ZSP oraz dziennikarze. Oto pytania i fragmenty odpowiedzi:

Czy mają państwo jakieś pomysły na zatrzymanie młodych ludzi w Radzynie?

- *"Niektórych trzyma tu tzw. lokalny patriotyzm"*
- *"Kiedyś na jednym z budynków przeczytałem napis: W RADZYNIU TRZYMA MNIE TYLKO GRAWITACJA- mam nadzieję, że w przyszłości tak nie będzie"*
- *" Trzeba wierzyć w siebie i w Radzyń"*
- *"Oprócz sportu ważna jest też kultura"*
- *"Nowe miejsca pracy to również sąd i prokuratura (..) będzie także potrzebna administracja"*

Radzyń jest bogaty w zabytki. Jak można by przywrócić mu świetność i zrobić z niego "drugą Kozłówkę"?

- *"Powtórzmy w tym roku wniosek na rewitalizację skrzydła pałacu od ul. Jana Pawła II"*
- *"Na sam dziedziniec na który wykonany jest projekt potrzeba 6 mln złotych"*

Powstał niedawno tygodnik "Opinie". Do kogo jest on adresowany? (do red. naczelnej)

- *"To są dopiero początki- kilka numerów. Będziemy się starać, aby pozyskać jak najszersze grono czytelników"*

Jakie kierunki szkolnictwa należy wybrać, żeby w przyszłości znaleźć pracę?

- *"Ktoś na początku wymyślił, że szkoły zawodowe są niepotrzebne"*
- *"Cały koncern Brauna zatrudnia na świecie ok. 40 tys. ludzi. W tym kierunku trzeba iść"*
- *"Wiecie kto najlepiej wie co jest dla was potrzebne? Wy sami"*
- *"Wymagajcie od dorosłych, żeby wam pomagali- „nukajcie”- jak to się mówi po miejscowemu"*

Jak wiemy, debata była jedną z dziewięciu inicjatyw organizatorów projektu. Jedną z pozostałych, której efekty zostały zaprezentowane, było stworzenie filmowego reportażu o Radzynie. Przy współpracy koordynatora: Jakuba Jakubowskiego i piątki filmowców - uczniów ZSP (Damiana Małeckiego, Pawła Walkowiaka, Mateusza Haponiuka, Łukasza Kwaśnego i Kamila Sobieszka) powstało świetne dzieło pt. "Nasze 10 minut", które przybliżyło nam 5 ciekawych i różnorodnych sylwetek osobowości radzyńskich. Byli to: Jerek- jeździ na desce, Michał- pięknie fotografuje brzydkie oblicza naszego miasta, Molas Band- zespół muzyczny, Natalia Olszak- mistrzyni świata w Taekwon-do, Mateusz Odrzygóźdź- trenuje Freestyle-Football.

{youtube}4fxSCefDMrk{/youtube}

Długo wyczekiwany momentem było ogłoszenie wyników konkursów: plastycznego i literackiego, co zostało poprzedzone recytacją wierszy laureatek konkursu recytatorskiego. Warto także wspomnieć o poczęstunku, którym mieli okazję uraczyć się przybyli goście w czasie przerwy.

Debatę zakończyła uroczystie Wicedyrektor dr Grażyna Dzida, zapraszając przybyłych do udziału w innych propozycjach projektowych oraz dziękując za spędzony wspólnie czas.

{gallery}2010_10_25_Debata_800x600{/gallery}